

Betreft: reactie op de internetconsultatie vrijstelling leerplicht bij richtingsbezwaren.

Geachte heer/mevrouw,

Samen met mijn vrouw ben ik ouder van een kind van 4. Wij geven allebei thuisonderwijs in onze moedertaal: Nederlands en Engels.

We kunnen ons voorstellen dat de overheid ervan verzekerd wil zijn dat alle kinderen in Nederland kwalitatief onderwijs krijgen in een veilige omgeving. De huidige vorm van thuisonderwijs geeft de overheid geen zicht op de ontwikkeling en het leerklimaat van de kinderen die thuisonderwijs krijgen. We begrijpen dat beleidsmakers daarom met dit wetsvoorstel naar toezicht en controle toewerken.

De voorwaarden stuiten op voor ons twee hoofdbezwaren:

1. het recht op vrijstelling lijkt gemakkelijk verloren te kunnen worden;
2. de voorwaarden ondermijnen de kracht van thuisonderwijs.

We lichten deze bezwaren hieronder beknopt toe.

Het recht op vrijstelling lijkt gemakkelijk verloren te kunnen worden

Het is onduidelijk wat er precies van de ouders verwacht wordt en hoe de voorwaarden in de praktijk gaan uitpakken. Als ouders moeten we aan veel voorwaarden voldoen en aan controles meewerken, anders vervalt mogelijk ons recht op thuisonderwijs geven. In de huidige regels lijkt het alsof het recht op vrijstelling in een oogwenk verloren kan worden. De uitwerking van de voorwaarden is beperkt, zodat wij slechts kunnen raden hoe deze in de praktijk gaan uitpakken. Dit roept bij ons de vragen op: Hoe gaat dit proces? Krijgen we uitleg over de reden van afwijzing? Enkele voorbeelden:

- Indienen verzoek op vrijstelling wanneer het kind 4 jaar is: op basis waarvan kan de inspectie bezwaar hebben? Worden de redenen met de ouders gedeeld? Kunnen ouders aanpassingen doen?
- Het eerste gesprek met de leerplichtambtenaar: wat wordt er besproken? Op welke criteria worden de ouders en de 4-jarige beoordeeld?
- Huisbezoek door inspectie: wordt het huisbezoek aangekondigd? Hoe lang van tevoren? Kan het op afspraak? Heeft de inspectie een lijst met criteria waaraan het leerklimaat moet voldoen? Is een second opinion mogelijk?
- De ouders moeten pedagogisch-didactisch bekwaam te zijn: welke diploma's of vaardigheden zijn vereist?
- Leerlingvolgsysteem: moet dit een digitaal systeem zijn zoals scholen gebruiken, of voldoet een lijst met onder andere
 - gelezen boeken;
 - gebruikt lesmateriaal;
 - gedane excursies;
 - geleerde vaardigheden?
- Het lijkt ons onmogelijk de veiligheid van het leerklimaat tijdens één huisbezoek te beoordelen. Hoe doet de inspecteur dat? Wat zijn de beoordelingscriteria voor een gezond leerklimaat?

- Toetsen: wat wordt er getoetst? Wat gebeurt er als een kind onverhoopt de toets niet haalt? Is een herkansing mogelijk?

De voorgestelde regels doen de kracht van thuisonderwijs teniet

Ons kind verwerft de basisschoolvaardigheden wellicht niet noodzakelijkerwijs in dezelfde volgorde als dat op school gebeurt, omdat wij de interesses van ons kind als leidraad voor de keuze van de lesstof gebruiken. We merken wél dat ons kind geniet van het opdoen van nieuwe kennis. 'Laten we nu letters oefenen', 'Ik wil in mijn werkboekje werken', 'Hebben bacteriën een mond?', 'Hebben bijen een baarmoeder?', 'Leven de Vikingen nu ook nog?', zijn enkele van de vele enthousiaste opmerkingen en vragen die we dagelijks horen. Ons kind juicht wanneer ze nieuwe kennis kan toepassen: 'Planeet begint met de p en eindigt met een t' en 'Kijk, ik heb het cijfer 4 gemaakt met een grassprietje'. We willen graag vrij zijn om buitenshuis te leren, op reis te gaan en we willen graag dat ons kind de liefde voor leren behoudt.

Voor ons is de vrijheid die thuisonderwijs kan bieden bij het bepalen van de volgorde van het lesmateriaal daarvoor dé manier.

Conclusie

Wij begrijpen dat de overheid toezicht wil om zeker te zijn dat thuisonderwijsleerlingen kwalitatief onderwijs genieten op een veilige plek. Wij ondersteunen het belang van een veilig en gezond leerklimaat. Wij vinden dat de voorwaarden van goedkeuring van de vrijstelling niet duidelijk uitgewerkt zijn. We zijn bang dat hierdoor, bij een onduidelijk proces, onze aanvraag kan stuklopen. Wij hopen ten zeerste dat de inspectie met ouders in gesprek blijft over hun keuze voor thuisonderwijs. We hopen dat aanpassingen gedurende het goedkeuringsproces mogelijk blijven. Wij kunnen daarom helaas niet achter het wetsvoorstel staan.

Als laatste drukken wij u op het hart, overleg alstublieft ook met gezinnen en organisaties die thuis zijn in het thuisonderwijs zoals de Nederlandse Vereniging voor Thuisonderwijs. Wij nodigen u van harte uit voor een dialoog met ons.